

Εξώπιολις

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ 1994 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

Ν. Γ. ΠΕΝΤΖΙΚΗΣ: Σχέσεις της ψηφιαζόμενης με την προσευχή • ΤΑ-
ΤΙΑΝΑ ΓΡΙΤΣΗ-ΜΙΛΛΙΕΣ: Τεράτων γόννοι • ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΖΟΥ-
ΛΗΣ: Εννέα ποιήματα • ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΠΙΤΤΑΣ: Οι κατοίκους •

ΕΚΤΩΡ ΚΑΚΝΑΒΑΤΟΣ: Στιγμιότυπο οντογένεσης • ΜΠΟΓΚΟΜΙΑ
ΝΤΖΟΥΖΕΛ: Ένα ποίημα για τη ΝΙΚΗ Σαμοθράκης • ΜΠΙΛΥ ΒΕ-
ΜΗ: Έξι ποιήματα • ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΟΥΓΚΟΥΛΟΣ: Σαπφώ • ΓΙΩΡ-
ΓΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ: Σεράγεβο '94 • ΕΛΕΝΗ ΣΚΑΒΔΗ: Στα κούτσου-
ρα • ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ: Ονόματα μόνο • ΧΑΡΗΣ Θ.
ΤΖΟΥΛΗΣ: Ποιήματα • Ν. Μ. ΒΑΞΕΒΑΝΙΔΗΣ: Η παραμεθόριος στο
κορμί μας • ΧΡΟΝΙΚΑ: Μελίνα η αγέρωχη ελληνίδα - Χρόνης Αηδο-
νίδης - Ψυχιατρικές κινητές μονάδες

ΤΕΛΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΟ ΟΝΤΟΓΕΝΕΣΗΣ

Μούσκεμα του ιδρώτα
ώρα τώρα πάλευε να βγει
έξω απ' τη μάζα του
ότι τό'φερε γύρα ριγωτά αιλουροειδές
το όνομα

Αντιστεκότανε στον ονοματισμό του
αντιστεκόταν μη το ευνουχίσουνε
μη γίνει άφαντο κι αναζητούμενο
πίσω από'να όνομα
μη καταντήσει σημαινόμενο
ανάπηρο
να το φροντίζει κάποια λέξη.

Σαπφώ
πάρθενον αδύφωνον
(εννέα ποιήματα)
μετάφραση: Θανάσης Β. Κούγκουλος

Στη Μαρία

I

Ποιό κορίτσι του χωριού
στήνει παγίδες στο μυαλό μου
κοπέλα του χωραφιού
ντυμένη στο δέρμα
που τρέμει
να σηκώσει το φουστανάκι της
βαθιά
πέρα από τη φτέρνα

τίς δ' αγροίωτις θέλγει νόον
αγροίωτιν επεμμένα σπόλαν
οικ επισταμένα τα βράκε' έλκην επί τών σφύρων;

II

Σε βελουδένιου
κοριτσιού
τα στηθάκια
να πέφτεις
τη νύχτα

δαύοις απάλας ετάρας εν στήθεσιν

III

Το νερό ψυχρό
βγάζει ήχους πουλιών
μέσα στα κλαδιά της μηλιάς
και ύπνος σκοτεινός
στάζει

Σχόλιο για την περιπέτεια ενός ποιήματος

Το χειρόγραφο ποίημα «Στιγμιότυπο Οντογένεσης» του Εκτορα Κακναβάτου, που δημοσιεύεται εδώ, έχει πίσω του μία μικρή ιστορία. Εξάλλου κάθε κείμενο διαθέτει εξωκειμενική περιπέτεια που αν και δεν παρουσιάζει, ίσως, φιλολογικό ενδιαφέρον ασκεί ωστόσο γοητεία στον αναγνώστη, όπως ο μύθος γοητεύει πέρα από τα όρια της αληθινής ιστορίας.

Η περιπέτεια του ποιήματος αυτού συνδέεται με το βραχύβιο φοιτητικό περιοδικό «Πολιτισμικές μορφές» που έβγαζε, με δικά της έξοδα, ομάδα φοιτητών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων από τον Δεκέμβρη του '90 ως τον Σεπτέμβρη του '91. Το περιοδικό κυκλοφόρησε τρία τεύχη. Στο τέταρτο τεύχος, που υπολογίζαμε να είναι έτοιμο το πρώτο τρίμηνο του '92, αποφασίσαμε, μετά τον προκλητικό και ερεθιστικό λόγο του Εκτορα Κακναβάτου στο συμπόσιο «Μεταπολεμικός Υπερρεαλισμός» τον Σεπτέμβρη του 1991 στα Γιάννενα, να επιμεληθούμε ένα ολιγοσέλιδο αφέρωμα στον ποιητή.

Η φίλη Ελένη Ντόντη, τελειόφοιτη τότε του κλασικού τμήματος, έγραψε ένα γεμάτο πάθος κείμενο για τον αγαπημένο της ποιητή, όπου κατέθετε τη συμπαθητική της ανάγνωση. Θέλαμε όμως, μέσα στον ενθουσιασμό μας, κάτι πρωτότυπο από τον Κακναβάτο ώστε η παρουσίαση του περιοδικού να είναι πιο εντυπωσιακή. Ανέλαβα να του ζητήσω, καθώς τον γνώριζα από το παραπάνω συνέδριο, ένα χειρόγραφο του ποιήματος που ευγενικότατα μας παραχώρησε για δημοσίευση. Πρόκειται για το «Στιγμιότυπο Οντογένεσης». Η επιστολή που το συνόδευε είχε ημερομηνία αποστολής 4 Δεκεμβρίου 1991.

Το τέταρτο τεύχος, αν και ετοιμάστηκε στο τυπογραφείο, δεν κυκλοφόρησε ποτέ. Ηρθαν με τις οικονομικές καθυστερήσεις οι εξετάσεις του θερινού εξαμήνου και ακολούθησε η λήψη κάποιων πτυχίων. Ήταν το τέλος της φοιτητικής μας παρέας. Εκλείσε και το περιοδικό μαζί με την παρέα. Ευτυχώς το ποίημα βρίσκει τη δικαίωσή του. Εύχομαι να συμβεί το ίδιο και στο εξομολογητικό κείμενο της Ελένης.